

SPRAWDŹ, CZY NIE MASZ RAKA JELITA GRUBEGO

Kolonoskopia ratuje życie

Czym są polipy i rak jelita grubego?

- Polipy to narośle lub niewielkie skupiska komórek w jelicie grubym (okrężnicy). Niektóre polipy są nieszkodliwe, lecz niektóre z nich mogą się przekształcić w raka jelita grubego.
- Usunięcie polipów z jelita grubego i odbytu może pomóc zapobiec rakowi.
- Osoby w wieku 45 lat lub starsze powinny porozmawiać ze swoim lekarzem o poddaniu się badaniom przesiewowym, nawet jeśli dobrze się czują.
- Osoby z grupy wysokiego ryzyka w wieku poniżej 45 lat również powinny poddać się badaniom przesiewowym w ramach profilaktyki raka jelita grubego. Porozmawiaj z lekarzem na temat ryzyka.
- Nawet przy dobrym samopoczuciu kolonoskopię należy wykonywać co 10 lat, a badanie próbki stolca (kału) raz w roku.

Jakie są oznaki i objawy?

- Objawy raka jelita grubego obejmują: utratę masy ciała, utrzymujące się krwawienie z odbytu, biegunki i zaparcia.
- Badania krwi u osób, u których może występować rak jelita grubego, mogą wykazywać niski poziom żelaza i obniżony poziom czerwonych krwinek (anemię).
- Objawy raka jelita grubego nie zawsze występują od początku rozwoju choroby.

Dlaczego powinienem/powinnam poddać się kolonoskopii?

- Przeprowadzenie badań umożliwia lekarzom stwierdzenie polipów i usunięcie ich, zanim przekształcą się w chorobę nowotworową.

Co to jest kolonoskopia?

- Podczas kolonoskopii lekarz wprowadza do odbytu pacjenta mały wziernik z kamerą i światłem. Kamera pozwala na odnalezienie polipów.
 - Jeśli lekarz znajdzie polipy, zazwyczaj są one usuwane w trakcie badania.
- Badanie trwa od 30 do 60 minut.

Co się dzieje przed badaniem?

- Pana/Pani lekarz poda Panu/Pani lek, który należy wypić dzień przed badaniem. Ten lek oczyszcza jelito grube, więc pacjent będzie często korzystać z toalety. Należy utrzymywać płynną dietę (przykłady znajdują się na odwrocie) cały dzień przed badaniem.
- Być może będzie konieczne przerwanie przyjmowania pewnych leków, które zazwyczaj Pan/Pani przyjmuje, takich jak aspiryna lub leki obniżające krzepliwość krwi. Proszę porozmawiać z lekarzem na temat odstawienia tych leków tydzień przed planowanym badaniem.
- W dniu badania nie będzie Pan/Pani mógł/mogła nic jeść ani pić przed badaniem.
- Bezpośrednio przed badaniem może Pan/Pani otrzymać lek, który pomoże Panu/Pani się odprężyć.

Co się dzieje po badaniu?

- Pozostanie Pan/Pani w pokoju pozabiegowym do ustąpienia działania leku.
- Po badaniu musi Pana/Panią ktoś odebrać, na przykład przyjaciel albo członek rodziny.

Czy kolonoskopia jest bezpieczna?

- Kolonoskopia jest bezpiecznym badaniem wiążącym się z niewielkim ryzykiem, takim jak:
 - Reakcja na lek przyjęty przed badaniem.
 - Krwawienie po usunięciu polipów. Zazwyczaj ustępuje samoistnie.
 - Rozerwanie jelita grubego lub ściany odbytu. Dzieje się tak rzadko i może to powodować ból oraz wymagać operacji.

Kiedy powinienem/powinnam skontaktować się z moim lekarzem?

- Powinien/Powinna Pan/Pani skontaktować się ze swoim lekarzem, jeśli zobaczy Pan/Pani krew na papierze toaletowym i w stolcu, wystąpi u Pana/Pani silny ból brzucha lub gorączka i dreszcze.

Czy badanie jest bolesne?

- Podczas badania może Pan/Pani odczuwać ucisk, wzdęcia lub skurcze, jednak na ogół nie jest ono bolesne.

PRZYGOTOWANIE DO KOLONOSKOPII

Lekarz: Poniżej należy wpisać odpowiednie dni, daty i dane kontaktowe.

Siedem dni przed badaniem Dzień: Data:	Jeśli przyjmuje Pan/Pani którekolwiek z leków wymienionych poniżej, należy poinformować o tym lekarza. Odstawienie tych leków może okazać się konieczne na tydzień przed kolonoskopią: ☐ Aspiryna ☐ Ibuprofen ☐ Leki przeciwbólowe i przeciwreumatyczne ☐ Leki obniżające krzepliwość krwi (np. warfaryna) ☐ Suplementy żelaza ☐ Leki na cukrzycę
Sześć do dwóch dni przed badaniem	Należy utrzymywać normalną dietę i pić dużo płynów.
Jeden dzień przed badaniem Dzień: Data:	Przygotowanie jelita: Lekarz przepisał Panu/Pani lek, który przygotowuje jelito grube do badania. Jest bardzo ważne, aby przyjąć lek zgodnie z zaleceniami. W przypadku pytań lub wątpliwości należy skontaktować się z lekarzem pod następującym numerem: _____.
Jeden dzień przed badaniem Dzień: Data:	Instrukcje dotyczące diety: - Po przebudzeniu NIE NALEŻY SPOŻYWAĆ ŻADNYCH POKARMÓW STAŁYCH. Zaliczają się do nich produkty zbożowe (np. chleb, makaron, ryż, płatki śniadaniowe itp.), ryby, mięso, rośliny strączkowe, tofu, produkty na bazie mleka (np. mleko, ser, lody, jogurt, masło itp.), warzywa i owoce. - Należy przestrzegać PŁYNNEJ DIETY NA BAZIE BEZBARWNYCH PŁYNÓW, obejmującej bezbarwne i jasne napoje wymienione poniżej. NIE NALEŻY PIĆ napojów typu cola ani napojów w kolorze czerwonym/purpurowym. ☐ Klarowny bulion (np. warzywny lub beztłuszczowy bulion drobiowy) ☐ Bezbarwne napoje dla sportowców (NIE w kolorze czerwonym ani purpurowym) ☐ Herbata lub kawa bez mleka lub śmietanki ☐ Lody sorbetowe w jasnym kolorze ☐ Bezbarwny deser na bazie żelatyny ☐ Klarowny sok bez miąższu (np. jabłkowy, z białych winogron) ☐ Bezbarwne napoje lub woda gazowana ☐ Woda lub lód 3. Należy wypić CO NAJMNIEJ OSIEM PORCJI (tj. 8 szklanek) klarownych płynów.
Dzień kolonoskopii Dzień: Data:	NIE NALEŻY NICZEGO JEŚĆ ANI PIĆ. Uwaga: jeśli lekarz zalecił przyjęcie leków, można je popić wodą. Należy pamiętać, że po badaniu powinna Pana/Panią odebrać osoba dorosła.